

šal, da bi na cesti od Ptuja proti Turniški grajšini mesto bilo, katero se pod nogami čuti, da je vollo. —

F. T.

Čudne umetnosti brez copernije.

Novice morajo po svojim naménu „za omiko ljudstva skerbeti“ vsih reči spomniti, ktere segajo v ta namen in ki so zares pomina vredne. Zató naznanijo svojim bravcam, da ravno zdej v Ljubljanskim gledišu nek imeniten umetnik iz Nemškiga L. Bergheer po iménu in njegova žena take umetnije (kunšti) vganjata, de bi človek mislil, de znata coprati (čarati) — če bi ne vedel, de se godí vse le po naravni poti s pomočjó silne naglosti in naravoslovske umetnosti. Kdor morebiti še na copernike in copernice, kdor na zamaknjene verjame, naj gré Bergheerja in njegovo ženo gledat, de se prepriča, kakó vražna in kriva je vsa taka véra. Naš namen ni tukaj vsih umetnij naštetí, ktere smo z velikim začudenjem vidili, ampak priporočimo vsacimu, kdor zamore, de naj se sam prepriča resnice naših besed. Nar večí umetnost je gotovo tista, ki je danes (v torik) napovedana, ko živiga človeka ob glavo dene, de gledavcam lasjé po koncu stojé, — pa se mu vunder clo nič ne zgodí.

Kér bo gosp. Bergheer na svojim popotovanju na Dunaj tudi Celjovec, Celje, Marburg in Gradec obiskal, jim oznanimo to, de radovedni bravci ne zamudijo téh umetnij gledat iti.

Vr.

Novičar iz Ljubljane.

V pondeljk, 1. maliga serpana, je bila v praznovanje imenitniga začetka novih sodniških gospósk, kakor drugod, tudi v Ljubljani v velki cerkvi slovesna sv. maša. Po duhovnim opravilu so se zbrali v zbornici vradniki sodniške gosposke, pri katerim zboru sta govorila predsednik deželne sodnije žl. g. Petteneg in državni pravdnik žl. g. Kaiser o visoki pomembi tega dneva, s katerim so pokopane stare šege sodništva, in imenitna nova dóba nastopi, v kateri se bojo sodbe očitno in ustno godíle. Gosp. Kaiser se je skazal tako izverstniga govornika, de ga poslušavci dosti prehvaliti ne morejo. — Za pogrebam rajnciga prof. Kersnika je preteklo sredo toliko ljudi šlo, de malokterikrat toliko. Njegovi učenci so tudi tukaj lepo pokazali, kako visoko de cenijo svojiga učenika, kteriga jim je nemila smert vzéla. Skorej pol stoletja je bil rajnki učenik v Ljubljani — in zares zasluži, de se mu na grobu vreden spomník postavi, kteriga naj se po nasvetu gosp. Dr. Kluna v Ljublj. nemškim časniku poseben odbor poprime. — Gosp. Dr. Kleeman, sedaj c. k. začasni vodja gimnazijalnih šol v Ljubljani, pride za c. k. gimnazijalniga inšpektorja v Gradec, s to nalogo, de bo deželno šolstvo tudi na Krajskim v notranjih gimnazijalnih zadevah podperal. — Strelska družba je napravila na čast našimu deželnimu poglavarju slovesno streljanje skozi 4 dni, h kterimu so strelci iz Štajarskiga, Koroškiga, Goriškiga in clo iz Tiroljskiga (Botzen) prišli in streljali, de je vse pokalo. Streljci imajo še dovolj denarcov, ker je na velki tarči 1 strel 3 gold. veljal. — Poslednji češnjev somenj v Ljubljani ni bil veliko vreden; kupcov je bilo malo. Konj in govedine so veliko pripeljali: cena goved je bila veliko višji kot o Trojaci. — Včeraj je šlo skozi Ljubljano 8 arabskih konj (6 kobil in 2 žebea), ktere turški car našimu cesarju v dar pošlje; razun dveh ni nič kaj posebniga nad téh arabeih bilo. — Tudi na Krajskim je že ena

nova soseska vstanovljena, namreč v Lešah na Gorenskim v Radoljskim kantonskim poglavarstvu.

Novičar iz mnogih krajev.

Ban Jelačić je prišel 23. dan pretečeniga mesca čez Varazdin v Zagreb. Poslanci so mu že do Štajarske meje naprot šli. Vsi časopisi Zagrebški enoglasno pišejo, de je bil z veliko slavo sprejet; kodar koli se je pokazal — pravijo — mu je donélo „živijo“. Sabo je prinesel iz Dunaja hvalni nagovor cesarja na narod Horvaški in Slavonski in novo ustrojstvo téh deželá; zraven tega pa tudi hvalni nagovor cesarja zvestim in hrabrim graničarjem in glavni zakon za horvatsko-slavonsko in banatsko-serbsko vojniško krajino (granico). V razglasu, s kterim je ban te cesarske patente horvaško-slavonskimu narodu izročil, je razložil, kaj je na podlagi avstrijsanske vstave vladarstvo že zdej podelilo verlimu narodu in kaj se ima poredama pričakovati, berž ko bo od cesarja poterjeno, namreč deželna vstava, volitvina, srenjska in tiskarna postava, postava zavolj oprostjenja zemljiš i. t. d. „Temelj (podstava) nove osnove celiga cesarstva je jasno naznanjeno v vstavi, ki jo je cesar 4. marca 1849 vsim avstrijskim ljudstvam podelil — je rekel ban — in gotovo dve nar poglavitniši točki te vstave ste: edinstvo celiga cesarstva in ravnopravnost vsih narodov.“ — 1. dan t. m. stopijo nove sodniške gospóske v djanje. — 1. dan t. m. je bil nov denar izdan, ki se imenuje „listi deržavniga zaklada“. — 1. dan t. m. so stopile pošte našiga cesarstva s poštami na Prajsovskim in nekterimi drugimi nemškimi deželami v zavezo, takó de bojo šle zdej pisma iz naših dežel v ptuje, in iz ptujih v naše po navadni domači tarifi brez povišanja. — Na Dunaji je zdej cena mesá prodajavcam na voljo dana. V nalaš napravljenih mesarnicah zna vsak živino klati in prodajati, kdor koli hoče; pa tudi število mesarjev je od 156 na 180 povikšano. Zraven tega je napravila mestna srenja tudi mesno denarnico, v kateri mesarji denar na posodo dobivajo, de zamorejo živino berž plačati. — Cena mesá je povsod poskočila. — Na Ogerskim se bo tudi kolek (štempelj) za pratike vpeljal. Kér na Ogerskim okoli 400,000 pratik potrebujejo, bo novi štempelj veliko znesel. — Ni res, de bi za kronanje našiga cesarja nov voz delali; ampak cesar se bo v ravno tistim vozu h kronanju peljal, kteriga je cesar Korl VI. za Marijo Terezijo napraviti dal, in ki je takó lep, de samo pozlačenje čez 180,000 gold., malarija pa okoli 60,000 gold. veljá. Rudeči žamet je iz francozkih fabrik in je še danes takó lepó rudeč, kakor je bil pred 100 léti. — V Parizu so razpartije, ki so bile v narodnim zboru zavolj povišanja létnih dohodkov predsednika Napoljona, se spet poravnale. Z večino 46 glasov je Napoljon dobil enkrat za vselej 2 milijona in 160,000 frankov čez svoje dozdanje dohodke. — Turška vlada ima vedno nepokoje krotiti. Komaj so se Bosnjaki nekoliko pomirili, so se Bulgarci na noge postavili. Sliši se, de Bulgarci se ne puntajo toliko zoper Turškiga cara, kakor zoper nižji vradnike, ki jih na vso moč stiskajo. — Na Nemškim, čeravno še nobena reč ni prav poravnana, in čeravno nekteri časopisi hrup ženó, de se Prajs k vojski pripravlja, je vse tiho in mirno, kakor že davnej ni bilo. — Na Dunaji je začel nov česk časnik „Videnski dennik“ izhajati.

Današnjimu listu je pridjan 22. dokladni list.